2024

Retningslinjer til slamforskriften slam

INNHERRED RENOVASJON IKS

Innhold

1. Generelt om retningslinjene 2
1.1. Formålet med retningslinjene for slamforskriften 2
1.2. Fastsettelse 2
2. Krav til plassering og adkomst 3
2.1. Bakgrunn og formål 3
2.2. Kjørbar veg – krav og vedlikehold 3
2.3. Plassering av tank og tilrettelegging for tømming 4
3. Tømming 5
3.1. Bakgrunn og formål 5
3.2. IRs ansvar 5
3.3. Tømmehyppighet 5
3.4. Ekstratømming 7
3.5. Hastetømming 7
3.6. Sluttømming 7
3.7. Tilleggstjenester 7
4. Avviksbehandling 8
4.1. Bakgrunn og formål 8
4.2. Avvik 8
4.3. Hva kan kastes i toalettet 9
5. Gebyr 10
5.1. Bakgrunn og formål 10
5.2. Oppbygging og beregning av gebyr 10
5.3. Gebyrmodell 10

1. Generelt om retningslinjene

1.1. Formålet med retningslinjene for slamforskriften

Kommunene: Inderøy, Verdal, Levanger, Frosta, Meråker, Stjørdal, Malvik, Selbu og Tydal har vedtatt egen slamforskrift. I slamforskriftens *§ 1-4 Retningslinjer til forskriften* har Innherred Renovasjon (heretter IR) fått fullmakt til å gi nærmere retningslinjer for gjennomføring av forskriftens bestemmelser, herunder fastsette rutiner for og detaljkrav til blant annet:

- plassering av slamanlegg og oppstillingsplass for slambil
- adkomst og vei til slamanlegget
- tømmerutiner og tømmefrekvens
- kontroll av slamanlegg
- rabatter og tilleggstjenester
- avviksbehandling

1.2. Fastsettelse

Retningslinjene skal fastsettes av representantskapet, jf. slamforskriften § 1-4 siste avsnitt. Retningslinjene skal revideres minst en gang i hver valgperiode for å ivareta den folkevalgte styringsretten, og ellers etter behov. Både representantskapet, styret og daglig leder kan ta initiativ til revisjon.

Retningslinjene kan revideres som helhet, men også enkeltkapittel kan revideres separat.

Retningslinjene utdyper kravene i slamforskriften, og målgruppen for retningslinjene er både abonnenter og utbyggere.

Når ordet «slamforskriften» brukes i retningslinjene, vises det til den forskriften som eierkommunene i Innherred renovasjon IKS (heretter IR) har fastsatt.

2. Krav til plassering og adkomst

2.1. Bakgrunn og formål

Retningslinjene utfyller og gir nærmere beskrivelser av kravene til kjørbar veg og oppstillingsplass ved tømming av avløpsanlegg jf. Slamforskriften § 2-5

2.2. Kjørbar veg – krav og vedlikehold

Slamanlegget skal som hovedregel ligge inntil kjørbar veg. Kjørbar veg er alle veger hvor slambil kan kjøre, herunder stikkveg fra hovedveg og fram til stoppested. Veg til slamanlegget må være slik at den gir grei og rimelig fremkommelighet for våre biler sommer som vinter.

Oppstillingsplass er stedet bilen står under tømming.

Krav til kjørbar veg og oppstillingsplass:

- Bæreevne: Tilstrekkelig for lastebil, minimum 10 t aksellasttrykk
- Underlag på veibane: Ikke grasmark
- Normalt en kjørebanebredde på minst 3,5 meter
- Fri høyde på 4 meter i hele veiens bredde
- Inntil 10 % stigning
- Bru: Tilstrekkelig bæreevne for lastebil
- Forsvarlig og riktig dimensjonert snuplass eller vendehammer

Rygging skal i størst mulig grad unngås.

Eksempel på vendehammer:

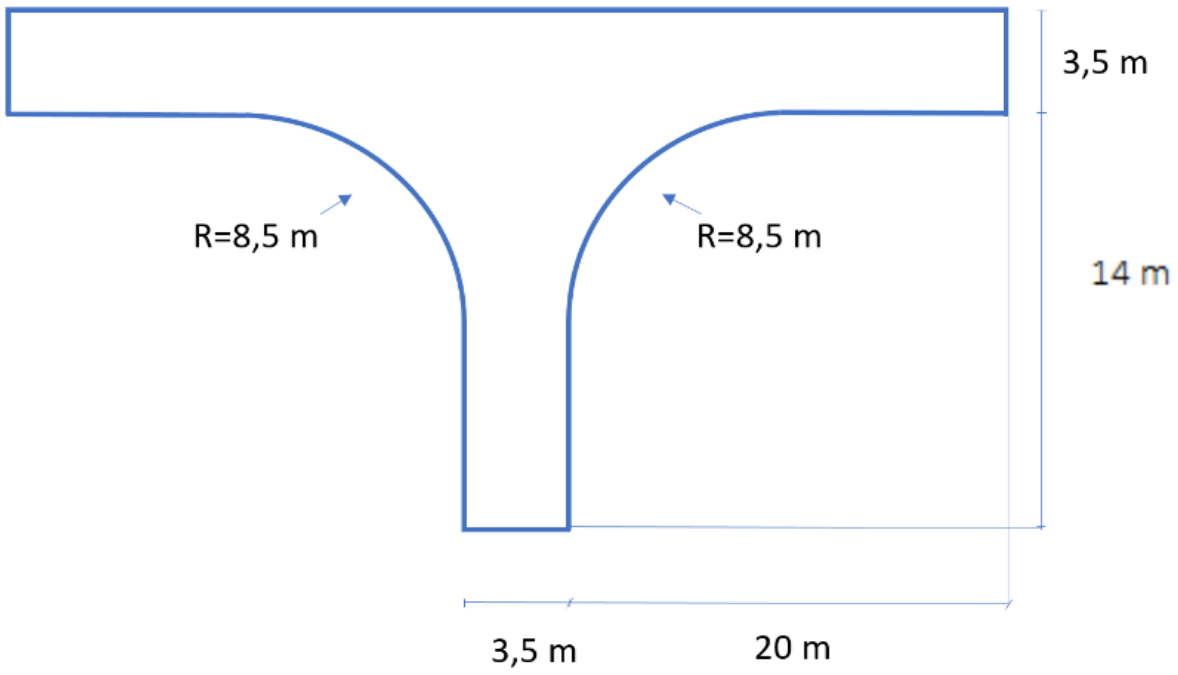

Det er IR som vurderer om vegen er kjørbar. IR skal ved alle oppgraderinger/rehabilitering og nyetableringer av slamanlegg godkjenne adkomst og plassering av slamanleggene. I godkjenningsprosessen vil en samlet vurdering av forholdene bli lagt til grunn. I en slik samlet vurdering kan enkelte parameter avvike noe så lenge sikkerheten og sjåførens HMS er ivaretatt.

Eiendommer med slamanlegg som er vanskelig plassert og som krever bruk av spesialutstyr vil bli belastet med en tilleggskostnad. Hvorvidt anlegget skal betjenes med tilpasset utstyr etter forskriften § 2-5, andre ledd, avgjøres av IR ut fra en samlet vurdering av forholdene.

2.3. Plassering av tank og tilrettelegging for tømming

Trær, busker, gress og brennesle osv. som er til vesentlig hinder fjernes av abonnenten før tømming utføres. Tanken skal merkes med en stav, spade eller lignende slik at transportøren lett finner frem.

Lokk på tanken bør ligge minimum 10cm over bakkenivå. Ingen lokk kan være tyngre enn 25 kg. Spesielt tunge og uhåndterlige lokk samt dårlige lokk kan kreves utskiftet. Lokk skal være kjøresikre når de kan bli utsatt for overkjøring. Lokk som har jord tett inntil eller over skal graves frem. Om vinteren bør snøen legges tilbake over lokket etter klargjøring slik at lokket ikke fryser fast.

Hvis det ikke er tilrettelagt for tømming må abonnenten betale et tilleggsgebyr etter forskriften § 5-1.

3. Tømming

3.1. Bakgrunn og formål

Retningslinjene i dette kapittelet utfyller og gir nærmere beskrivelser av kravene ved tømming av avløpsanlegg og av tømmehyppighet, jf. Slamforskriften § 2-4 og 2-6.

3.2. IRs ansvar

Arbeidet skal utføres slik at ikke unødig skade på veg eller eiendom oppstår. Tømmingen skal utføres slik at beboerne ikke unødig sjeneres av støy og lukt.

Anlegget skal forlates i lukket stand, grinder, porter og dører skal lukkes, eventuelt låses. Slambilen skal være slik innrettet at tømming og transport kan skje på en hygienisk måte.

Abonnenten skal varsles i forkant av planlagt tømming. Varsel om tømming sendes pr e-post og med påminnelse pr SMS. Abonnenten skal også varsles etter utført tømming.

Planlagt tømming kan foretas innenfor tidsrommet kl. 06.00 – 23.00 mandag til fredag, høytidsdager unntatt. I ekstraordinære situasjoner tømmes tanken ved behov.

3.3. Tømmehyppighet

Tømmehyppigheten for slamanlegg er regulert på følgende måte:

	Helårsbolig	Fritidsbolig
Slamavskiller	Tanker med tilgjengelig volum under 4 m^3 tilgjengelig pr boenhet tømmes årlig. Tanker med tilgjengelig volum fra og med 4 m^3 pr boenhet tømmes hvert 2. år.	Tømmes hvert 3. år
Minirenseanlegg	Tømmes etter nærmere bestemmelser angitt av leverandør av renseanlegg. Hvis leverandør ikke har angitt nærmere bestemmelser, er tømmehyppigheten som for slamavskillere.	Tømmes etter nærmere bestemmelser angitt av leverandør av renseanlegg. Hvis leverandør ikke har angitt nærmere bestemmelser, er tømmehyppigheten som for slamavskillere.

Tett tank	Tømmes minimum en gang hvert år. Abonnenten er selv pliktig til å avtale hyppigere tømming ved behov. IR kan pålegge abonnenten hyppigere tømming hvis slammengden regelmessig overstiger dimensjonert tankstørrelse. Ekstratømminger faktureres med minimum $2m^3$ for å dekke behandlings- og transportkostnader.	Tømmes minimum en gang hvert år. Abonnenten er selv pliktig til å avtale hyppigere tømming ved behov. IR kan pålegge abonnenten hyppigere tømming hvis slammengden regelmessig overstiger dimensjonert tankstørrelse. Ekstratømminger faktureres med minimum $2m^3$ for å dekke behandlings- og transportkostnader. Det kan avtales sjeldnere tømmehyppighet etter skriftlig søknad, ut ifra beregningskalkulator for antall liter sanitært avløpsvann per år.
Tett tank tilknyttet vakuumtoalett		Det kan avtales sjeldnere tømmehyppighet etter skriftlig søknad, ut ifra beregningskalkulator for antall liter sanitært avløpsvann per år.
Gråvannstank	Tømmes hvert 3. år dersom annet ikke er angitt i utslippstillatelsen.	Tømmes hvert 3. år dersom annet ikke er angitt i utslippstillatelsen.

Beregningskalkulator for vannklosett:

Ved dimensjonering av mindre avløpsanlegg (< 50 pe), benyttes normalt anbefalinger gitt i VA/Miljø-Blad nr. 100, Avløp i spredt bebyggelse, valg av løsning:

- Hytter, høy standard (dusj, WC, oppvaskmaskin): 200 l/gjestedøgn
- Hytter, innlagt vann, uten WC: 140 l/gjestedøgn

Antall gjestedøgn: Gjennomsnittsdøgn X Antall sengeplasser

Beregningskalkulator JETZ vakuumtoalett: (Kilde: Jets Vacuum AS)

Gjennomsnittsdøgn X Antall sengeplasser X 5 besøk per døgn = antall spylinger per år

Antall spylinger per år X 1 liter sanitært avløpsvann = Antall liter sanitært avløpsvann per år.

3.4. Ekstratømming

Kunden kan bestille ekstratømming utenom ordinær tømming. Ekstratømming utføres innen 14 dager. Bekreftelse på bestilling av tømming sendes på SMS til kunden.

1. Hvis slamtank tømmes mindre enn tre måneder før ordinær tømming, betraktes dette som en framskyndelse av ordinær tømming, og ikke en ekstratømming.
2. Hvis slamtank tømmes mer enn tre måneder før ordinær tømming, belastes kunden for kubikkmeterpris etter antall m^3 tømt, og ordinær tømming utføres i tillegg.

Tilkjøringskostnader kan tilkomme.

3.5. Hastetømming

Hastetømming skal utføres innen 24 timer etter bestilling.

Hastetømming kan være nødvendig hvis en tett tank er full eller et slamanlegg ikke fungerer.

Kostnader i forbindelse med hastetømmingen vil bli belastet kunden.

3.6. Sluttømming

Når en eiendom med eget slamanlegg kobles til offentlig kloakksystem skal IR gjennomføre en sluttømming slik at alt sanitærvann blir behandlet på godkjent måte.

3.7. Tilleggstjenester

IR kan tilby følgende tilleggstjenester, etter satser vedtatt av kommunen:

- Tømming av biodo / utedo
- Tømming av mobile toalett
- Tømming av fettavskillere
- Tømming av midlertidige anlegg (brakkerigger)
- Tømming med ekstra utstyr, som for eksempel traktor
- Mindre spyleoppdrag

4. Avviksbehandling

4.1. Bakgrunn og formål

Retningslinjene i dette kapittelet utfyller og gir nærmere beskrivelser av avviksbehandling ved feil og mangler ved anlegget eller ved adkomsten til anlegget, jf. Slamforskriften § 2-3, § 2-4, § 2-5 og § 2-8.

4.2. Avvik

Alle slamavskillere og tette tanker skal kontrolleres av slamtømmer ved hver tømming. Dersom det oppdages feil og/eller mangler ved et anlegg eller på adkomst til anlegget, registreres dette inn på feltverktøy som et avvik.

Ved registrering av avvik som ikke fører til forurensning, informeres abonnenten om avviket og behov for utbedring via brev og/eller SMS.

Eksempler på slike avvik:

- Lokket er ikke i forsvarlig stand
- Lokket mangler løfteøye
- Veien må utbedres
- Tank ikke funnet/ikke klargjort for tømming
- Feil avfall i tanken

Avvik som kan føre til forurensning oversendes umiddelbart til forurensningsmyndigheten med kopi til abonnenten.

Eksempler på slike avvik:

- Feil ved slamanlegg
- Tanken mangler dykkert
- Tett utløp

4.3. Hva kan kastes i toalettet

Kun toalettpapir, avløpsvann og urin/ekskrementer kan skylles ned i tanken.
Ved tømming av slamavskillere blir innholdet sugd opp og separert, renset vann blir returnert til tanken. Ved tømming av tette tanker blir hele tanken tømt uten retur av renset vann.

Tanken skal ikke inneholde fremmedelementer som f.eks. Q-tips, bleier, bind, våtservietter, tekstiler etc. Det er også viktig at tanken ikke tilføres frityrolje o.l. Dette skal leveres i tette beholdere på en gjenvinningsstasjon.

Slike fremmedelementer løser seg dårlig opp og tetter/ødelegger rør, slanger og filtre i avvanningsenhetene. Dette kan dermed føre til at tanken ikke lar seg tømme.

Dersom husstanden kaster fremmedelementer eller annet i tanken, som skaper driftsproblemer for slambehandlingen, vil abonnenten bli belastet med ekstra behandlingsgebyr.

5. Gebyr

5.1. Bakgrunn og formål

Retningslinjene i dette kapittelet utfyller og gir nærmere beskrivelser av oppbygging og beregning av gebyr, jf. Slamforskriften kapittel 3.

5.2. Oppbygging og beregning av gebyr

IRs gebyrmodell for slam er bygget opp på samme måte som vann- og avløpsgebyrene i kommunene. Gebyret skal dekke kostnader ved innsamling og behandling, samt felleskostnader som administrasjon, vedlikehold og eiendomskostnader.

Gebyret for slamavskillere og minirenseanlegg faktureres årlig, uavhengig av antall m^3 som tømmes. Gebyr for tette tanker faktureres etter antall m^3 som tømmes.

5.3. Gebyrmodell

1. Årlig gebyr pr. boenhet tilknyttet slamavskiller
   Avgiften dekker årlig tømming av tanker med tilgjengelig volum under 4 m^3 pr boenhet, eller tømming annethvert år for tanker med tilgjengelig volum fra og med 4 m^3 til og med 7 m^3 pr boenhet
2. Årlig gebyr pr. boenhet tilknyttet minirenseanlegg
   Avgiften dekker årlig tømming av renseanlegg med tilgjengelig volum under 4 m^3 pr boenhet, eller tømming annethvert år for renseanlegg med tilgjengelig volum fra 4 m^3 til og med 7 m^3 pr boenhet
3. Årlig gebyr pr. hytte / fritidsbolig tilknyttet slamavskiller/minirenseanlegg
   Avgiften dekker tømming 3. hvert år
4. Tømming av slamavskillere med tilgjengelig volum over 7m^3 pr boenhet
   Avgift etter antall m^3 tømt
5. Tømming av kommunale slamavskillere / renseanlegg.
   Avgift etter antall m^3 tømt
6. Tømming av tette tanker (helårsbolig og hytte / fritidsbolig)
   Avgift etter antall m^3 tømt

Rabatt pr. boenhet pr. år

Abonnentene får en rabatt for samarbeid når flere boenheter går sammen om slamavskillere/minirenseanlegg med tilgjengelig volum under 7 m^3 pr boenhet. Gjelder både helårsboliger og hytte/fritidsboliger.